

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 22.12.2008
KOM(2008) 884 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

om tillämpningen av postdirektivet

(direktiv 97/67/EG, i dess lydelse enligt direktiv 2002/39/EG)

{SEK(2008) 3076}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

om tillämpningen av postdirektivet

(direktiv 97/67/EG, i dess lydelse enligt direktiv 2002/39/EG)

1. Bakgrunden till och syftet med den här rapporten

Gemenskapsbestämmelserna om posttjänster i EU fastställs i direktiv 97/67/EG, i dess lydelse enligt direktiv 2002/39/EG (nedan kallat *postdirektivet*).¹ Enligt artikel 23 i postdirektivet ska kommissionen ”vartannat år” överlämna en rapport om tillämpningen av postdirektivet till Europaparlamentet och rådet. Enligt samma artikel ska rapporten innehålla ”relevant information” om marknadsutvecklingen, inbegripet tekniska och sociala aspekter och aspekter som rör sysselsättningen och tjänsternas kvalitet.

Regelbunden marknadsövervakning och rapportering är viktiga komponenter när det gäller att fullständigt genomföra en inre marknad för posttjänster. Det gäller att i god tid upptäcka eventuella brister och problem så att man vid behov kan vidta lämpliga (rättsliga) åtgärder eller korrigeringsåtgärder. Marknadsövervakningen har varit nödvändig för att kunna genomföra reformen av postsektorn i EU på ett öppet sätt och är också nödvändig för att fastställa huruvida reformen har genererat önskade effekter och fördelar. Det bör erinras om att de tidigare rapporterna om tillämpningen spelade en viktig roll i lagstiftningsprocessen inför antagandet av direktiv 2008/6/EG.

Kommissionen lade fram sin första rapport om tillämpningen i november 2002,² den andra rapporten i mars 2005³ och den tredje i oktober 2006.⁴ Liksom tidigare rapporter innehåller den här rapporten en övergripande bedömning av hur postdirektivet har införlivats i medlemsstaterna, bland annat när det gäller tillämpningen av centrala delar av postdirektivet, lagstiftningens utveckling och utvecklingen på marknaden (inklusive ekonomiska, tekniska och samhällsliga aspekter samt aspekter som rör sysselsättningen och tjänsternas kvalitet). Denna rapport täcker rapporteringsperioden 2006–2008 och beskriver den viktigaste utvecklingen sedan den förra tillämpningsrapporten antogs i oktober 2006.

Denna rapport åtföljs av ett arbetsdokument från kommissionen, vilket innehåller närmare uppgifter om utvecklingen av lagstiftningen och marknaden. Slutsatserna i arbetsdokumentet sammanfattas i den här rapporten. Såväl denna rapport som den närmare analysen i

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna, EGT L 15, 21.1.1998, s. 14. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/39/EG av den 10 juni 2002 om ändring av direktiv 97/67/EG för att ytterligare öka konkurrensen inom postsektorn i gemenskapen, EGT L 176, 5.7.2002, s. 21.

² Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av postdirektivet (Direktiv 97/67/EG), KOM(2002) 632 slutlig.

³ Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om tillämpningen av postdirektivet (direktiv 97/67/EG, i dess ändrade lydelse enligt direktiv 2002/39/EG), KOM(2005) 102 slutlig och SEK(2005) 388.

⁴ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av postdirektivet (direktiv 97/67/EG, ändrat genom direktiv 2002/39/EG), KOM(2006) 595 slutlig och SEK(2006) 1293.

kommissionens arbetsdokument bygger på en undersökning som ECORYS nyligen utfört om den viktigaste utvecklingen i postsektorn 2006–2008.⁵

Rapporteringsperioden var en särskilt viktig period för postsektorn i EU, eftersom ett antal avgörande förändringar ägde rum under den korta tid som täcks av rapporten. För det första genomförde Tyskland – som är den ojämförligt största enskilda (nationella) postmarknaden i EU – en fullständig liberalisering av sin postmarknad den 1 januari 2008. För det andra verkar det nu vara möjligt att utvärdera det fullständiga marknadsöppnande som genomfördes i Storbritannien den 1 januari 2006, och faktiskt utförs för närvarande en utvärdering av oberoende experter i landet. För det tredje går det nu att bedöma effekterna av minskningen av viktgränsen för det monopoliserade området till 50 gram i hela EU från och med den 1 januari 2006 – det sista steget före ett fullständigt öppnande av marknaden.

Sist men inte minst bör det erinras om att rådet och Europaparlamentet i februari 2008 antog direktiv 2008/6/EG (nedan kallat *det tredje postdirektivet*),⁶ genom vilket ytterligare ändringar infogats i postdirektivet. I det tredje postdirektivet fastställs tidsfristen för fullständigt marknadsöppnande till den 31 december 2010 för majoriteten av medlemsstaterna (motsvarande 95 % av postmarknaderna i EU räknat i postmängd) och den 31 december 2012 för övriga medlemsstater. Det tredje postdirektivet innehåller således den rättsliga grunden för ett fullständigt genomförande av den inre marknaden för posttjänster. Detta viktiga direktiv, som Europaparlamentet och rådet antog i brett samförstånd, avslutade inte endast referensperioden för den här rapporten utan tillför också rapporten ett ytterligare perspektiv. Avsikten med den här rapporten är emellertid inte att diskutera den kommande tillämpningen av det tredje postdirektivet – vilket kommer att kräva avsevärda insatser från alla berörda parter innan det är fullständigt genomfört – utan att rapportera om tillämpningen av det nuvarande postdirektivet under referensperioden. Utsikter och tendenser tas dock upp när det finns anledning.

2. Posttjänsternas betydelse och deras ändrade roll

Posttjänsterna är en viktig bransch i EU:s ekonomi. Under 2004 omsatte posttjänsterna i EU omkring 90 miljarder euro eller närmare 1 % av EU:s BNP.⁷ Sektorn för posttjänster är också en viktig arbetsgivare. Under 2006 var omkring 1,6 miljoner personer anställda direkt av operatörerna.⁸

Posttjänsterna befinner sig i gränslandet mellan kommunikationer, reklam och transporter och är tillsammans med andra transport-, logistik- och kommunikationstjänster en nyckelbransch i EU:s ekonomi. Dessutom ger posttjänsterna en samhällsnytta vars ekonomiska värde inte kan beräknas. De är ett viktigt medel genom vilket enskilda personer kan kommunicera och få information. Posttjänsterna betraktas som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse.

Postsektorn har genomgått en omfattande utveckling. I slutet av det nya millenniets första årtionde möter postoperatörerna intensiv konkurrens från elektroniska kommunikationsmedel. Detta gör det nödvändigt att anpassa verksamheten så att den bättre motsvarar kundernas behov och att förbättra effektiviteten. På grund av det pågående öppnandet av marknaderna

⁵ Undersökningen kommer att vara tillgänglig på följande webbplats:
http://ec.europa.eu/internal_market/post/studies_en.htm.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008 om ändring av direktiv 97/67/EG beträffande fullständigt genomförande av gemenskapens inre marknad för posttjänster, EUT L 52, 27.2.2008, s. 3.

⁷ *Main developments in the European postal sector (2004-2006)*, WIK-Consult, maj 2006.

⁸ *Main developments in the European postal sector (2006-2008)*, ECORYS, 2008.

för posttjänster möter de etablerade postoperatörerna dessutom ökad konkurrens från nya aktörer. Som svar på dessa förändringar har postoperatörerna avsevärt förbättrat effektiviteten genom att omstrukturera verksamheten, vilket har inneburit kostnadskontroll och bättre kvalitet på tjänsterna. En omstrukturering av processerna för posthantering har i sin tur ofta lett till, eller har föranletts av, utveckling av nya produkter och koncept.

Fysisk post ersätts allt mer av leverans via flera olika kanaler och skräddarsydda lösningar för kunderna. Ett exempel på detta är utvecklingen av de hybridposttjänster som nu erbjuds av de flesta postoperatörer. En del postoperatörer går till och med ett steg längre och ger sig in på angränsande marknader genom att utveckla IT-tjänster för kunderna. Utvecklingen av nya tjänster och mervärdestjänster är en reaktion på hotet från användningen av e-post och de möjligheter som den tekniska utvecklingen erbjuder.

Posttjänsterna är en viktig del i EU:s politik för den inre marknaden och har också tagits med i Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning, vilken fick en ordentlig nystart 2005.⁹ I kommissionens meddelande om en inre marknad för framtidens Europa¹⁰ betonas att inom nätverksindustrier som posttjänster börjar de initiativ som inletts visa resultat så snart som de tillämpas fullt. Men mer kan göras. Det finns ett brett samförstånd om att ett hållbart tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, särskilt i postsektorn och andra liberaliserade nätverksindustrier, bäst kan garanteras genom en konkurrensutsatt marknad och genom utveckling av EU:s inre marknad.

3. Tillämpningen av postdirektivet och lagstiftningens utveckling

Alla medlemsstater har införlivat direktiv 97/67/EG i dess lydelse enligt direktiv 2002/39/EG genom primär- och sekundärlagstiftning om posttjänster. Jämfört med den situation som beskrevs i 2006 års rapport om tillämpningen har även Estland, där införlivandet då inte var slutfört, nu införlivat direktiven.

Ett formellt införlivande är emellertid endast det första steget mot ett fullständigt genomförande av gemenskapens regelverk. Tillämpningen av postdirektivet i praktiken och dess inverkan på postoperatörerna och sektorn är lika viktiga.

Den viktigaste utvecklingen av lagstiftningen under rapporteringsperioden är följande:

- Tyskland öppnade sin postmarknad fullständigt från och med den 1 januari 2008. Hittills har således fyra medlemsstater avskaffat det monopoliserade området före det datum som anges i postdirektivet (Tyskland, Finland, Sverige och Storbritannien). Liberaliseringen av den tyska postmarknaden sammanföll med införandet av en lagstadgad minimilön i postsektorn i Tyskland. Enligt ECORYS är minimilönen betydligt högre än de löner som för närvarande betalas av alternativa postoperatörer och införandet av den kan mycket väl få en negativ effekt på utvecklingen av konkurrensen.
- När det gäller ytterligare marknadsöppningar förefaller utvecklingen emellertid ha avstannat något. Nederländerna, där en fullständig öppning av marknaden planerades, har nu senarelagt liberaliseringen utan att fastställa något konkret datum för när en fullständig marknadsöppning ska ske. Ett antal argument har lagts fram av den nederländska regeringen för senareläggning på obestämd tid. Argumenten är bland annat arbetsvillkoren hos den etablerade operatörens viktigaste konkurrenter, avsaknaden av lika villkor för

⁹ Ordförandeskapets slutsatser, Europeiska rådet i Bryssel den 22–23 mars 2005.

¹⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *En inre marknad för framtidens Europa*, KOM(2007) 724 slutlig, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2007/com2007_0724en01.pdf

postoperatörer på grund av momsbefrielsen¹¹ för de etablerade postoperatörerna i Tyskland och Storbritannien samt införandet av en minimilön i postsektorn i Tyskland, som innebär ökade kostnader för nya aktörer på postmarknaden. Även om dessa argument kan vara övertygande ur ett politiskt perspektiv, måste man vid en rättslig bedömning se på om de är förenliga med gemenskapens befintliga regelverk och särskilt artikel 7 i postdirektivet. I artikel 7 anges att medlemsstaterna även fortsättningsvis får låta vissa tjänster omfattas av monopol för den eller dem som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster, men endast i den utsträckning som det är nödvändigt för att säkerställa att de samhällsomfattande tjänsterna upprätthålls. I denna bestämmelse hänvisas således inte till principen om ömsesidighet eller andra faktorer som beror på den nationella lagstiftningen eller nationella omständigheter.

- När det gäller utvecklingen av konkurrensen i postsektorn finns nu en tendens att ge konkurrenterna (obligatorisk eller förhandlad) tillgång till leveransnätet. I en majoritet av medlemsstaterna är den etablerade postoperatören skyldig att ge tillgång i enlighet med relevanta bestämmelser och villkor, vilka i första hand fastställs genom förhandlingar, men som om förhandlingarna misslyckas kan (eller måste) bestämmas av den nationella tillsynsmyndigheten.
- Framstegen för att minska de rättsliga hindren för inträde på marknaden och skapa lika villkor har varit blandade. Momsbefrielsens snedvridande effekt på konkurrensen kvarstår till stor del, trots det förslag om ändring av sjätte mervärdesskattedirektivet¹² som kommissionen lade fram 2003.¹³ Avsaknaden av tillgång till postlådor för konkurrerande postoperatörer är fortfarande en avgörande fråga i en del medlemsstater. Definitionen av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och dess framtida finansiering kan också innebära osäkerhet för postoperatörerna, särskilt om nationell genomförandelagstiftning inte innehåller en tydlig rättslig grund (t.ex. om räckvidden för denna skyldighet). Tillstånds- och licensförfarandena och därmed sammanhängande villkor främjar inte alltid utvecklingen av konkurrensen. I en del fall kan de villkor som ställs för att få tillstånd eller licens till och med vara så gott som oöverkomliga, som t.ex. i Finland där en postoperatör som vill få en licens är skyldig att tillhandahålla fullständiga samhällsomfattande tjänster eller betala en särskild ”skatt”, som kan motsvara 5–20 % av den årliga omsättningen. I Finland har licenssystemet egentligen effektivt hindrat konkurrensen inom området för adresserad post.

Övriga anmärkningar och slutsatser i 2006 års rapport om tillämpningen är fortfarande giltiga.

Graden av insyn i kostnadsuppgifter och redovisning från tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster varierar fortfarande väldigt mycket och är därför väldigt oenhetlig mellan medlemsstaterna. Det förefaller som om huvudkraven i artikel 14 i postdirektivet är uppfyllda (skilda konton dels för var och en av tjänsterna inom den monopoliserade sektorn, dels för de icke-monopoliserade tjänsterna). Det är emellertid mer osäkert huruvida kraven i artikel 12 är uppfyllda, särskilt när det gäller att säkerställa att

¹¹ Mer om frågan om momsbefrielse nedan och i punkt 3.5.3 i kommissionens arbetsdokument.

¹² Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, EGT L 145, 1977, s. 1, som den 1 januari 2007 ersattes av rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt, EUT L 347, 11.12.2006, s. 1. Det sist nämnda direktivet är en omarbetning av rådets sjätte direktiv från 1977 och ändringarna av det över åren.

¹³ Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 77/388/EEG beträffande mervärdesskatt på tjänster som tillhandahålls inom postsektorn, KOM(2003) 234 slutlig, ändrat genom KOM(2004) 468 slutlig.

avgifterna för var och en av de tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster grundas på kostnaderna.

Gemenskapslagstiftaren har bekräftat att väl fungerande nationella tillsynsmyndigheter är nödvändiga för att den inre marknaden för posttjänster ska kunna genomföras fullständigt. Även om samtliga medlemsstater har inrättat formellt oberoende nationella tillsynsmyndigheter, kan det påpekas att deras mandat, resurser och befogenheter varierar avsevärt mellan medlemsstaterna och att det finns anledning att tvivla på huruvida samtliga nationella tillsynsmyndigheter är lämpligt utrustade för att (effektivt) fullgöra sina uppgifter.

4. Marknadsutveckling

På postmarknaden fortsatte mängden adresserad post att öka från 2004 till 2006.¹⁴ Ökningen var mer markant i de nya medlemsstater som gick med i EU 2004 och 2007 än i de gamla medlemsstaterna. Under perioden 2004–2006 ökade postmängden med i genomsnitt 6,5 % i de nya medlemsstaterna jämfört med en genomsnittlig ökning på 1,5 % i de övriga femton medlemsstaterna. Postmarknaden fortsätter att utvecklas mot en marknad för envägsdistribution där postförsändelserna från företag utgör i genomsnitt 85 % av den totala postmängden.

Det förväntas att medlemsstater med en mindre utvecklad postmarknad kommer att ha en fortsatt kraftig tillväxt, med en tydlig tillväxtpotential särskilt inom direktreklam allt eftersom tjänsternas kvalitet förbättras. I medlemsstater med en mogen postmarknad är situationen en annan. I en del av dessa medlemsstater är en viss tillväxt fortfarande möjlig, medan man i övriga medlemsstater såsom Storbritannien och Nederländerna redan har haft en minskande mängd adresserad post under de senare åren.

En viss konkurrens håller på att uppkomma i brevsektorn, men det går fortfarande långsamt och det återstår att uppnå en meningsfull konkurrens. Även om konkurrenternas marknadsandelar ökat något är de fortfarande små till och med i de medlemsstater som har genomfört en fullständig liberalisering av postmarknaderna. I Spanien, Sverige, Tyskland och Nederländerna är konkurrens som täcker samtliga led i posthanteringen mer utvecklad än för genomsnittet. I dessa medlemsstater uppskattas att konkurrenterna 2007 innehade en marknadsandel på omkring 8 % i Spanien, 9 % i Sverige, 10 % i Tyskland och 14 % i Nederländerna. I de nya medlemsstaterna har konkurrens som täcker samtliga led i posthanteringen börjat utvecklas i Bulgarien, Tjeckien, Estland och Rumänien. I majoriteten av de övriga medlemsstaterna är konkurrenternas marknadsandelar, med några undantag, fortfarande mindre än 2 %.

I Storbritannien, som genomförde en fullständig liberalisering av postmarknaden 2006, är konkurrens som täcker samtliga led i posthanteringen fortfarande nästan obefintlig, men konkurrens har utvecklats i tidigare led ("uppströms"), där konkurrenterna har en marknadsandel på omkring 20 % av den totala mängden adresserad post. Den nationella tillsynsmyndigheten i Storbritannien, Postcomm, har varit särskilt aktiv när det gäller att ordna tillträde och utveckla ett licenssystem för nya aktörer. Ett antal aspekter i systemet för och lagstiftningen om tillträde har bidragit till att det i Storbritannien har utvecklats konkurrens baserad på tillträdesavtal snarare än konkurrens som täcker samtliga led i posthanteringen.

Minskningen av det monopoliserade området från 100 gram till 50 gram från och med den 1 januari 2006, vilket innebar att ytterligare 7 % av marknaden för adresserad post öppnades, förefaller att ha haft liten inverkan på utvecklingen av konkurrensen, eftersom den andel av

¹⁴ De senast tillgängliga uppgifterna, ECORYS, 2008.

postmarknaden som öppnades var liten räknat i mängd. Öppnandet av särskilda segment på marknaden för adresserad post i en del medlemsstater förefaller att ha varit viktigare för utvecklingen av konkurrensen, eftersom det inneburit att större andelar av postmarknaden öppnats för konkurrens, t.ex. liberaliseringen av direktreklam i Nederländerna, den s.k. D-licensen i Tyskland (som ger konkurrenterna möjlighet att tillhandahålla *mervärdestjänster med leverans nästa dag* fram till dess att marknaden öppnats fullständigt) och liberaliseringen av hybridpost i Bulgarien.

Den generellt långsamma utvecklingen av konkurrensen kan hänföras till rättsliga hinder, dvs. den omständigheten att de monopoliserade områdena i de flesta medlemsstaterna fortfarande står för en majoritet av postmängderna. Eftersom stordriftsfördelar spelar en viktig roll i postverksamheten, innebär den omständigheten att de etablerade postoperatörerna har monopol på vissa tjänster att det är svårt för nya aktörer att nå en tillräcklig volym som gör det möjligt att dra nytta av stordriftsfördelarna och konkurrera effektivt på postmarknaden.

Förutom det monopoliserade området och de ytterligare rättsliga hinder som nämnts ovan (såsom momsbefrielse, tillgång till postlådor och andra delar av postinfrastrukturen i en del medlemsstater samt tillstånds- och licensförfarandena), kan det också finnas strategiska hinder som hämmar konkurrensens utveckling. Strategiska hinder kan uppkomma särskilt genom (påstått) missbruk från den marknadsdominerande posttjänsteleverantörens sida, t.ex. genom avtal med ensamrätt, prisdiskriminering, lojalitetsbonusar samt kombinationserbudanden och kopplingsförbehåll.

5. Postdirektivets marknadskonsekvenser

Reformen av postsektorn i EU, som inleddes 1992 med offentliggörandet av grönboken om utvecklingen av den inre marknaden för posttjänster, har haft mycket betydande konsekvenser för tillhandahållandet av posttjänster och för postsektorn. Postdirektivet och tillämpningen av det i medlemsstaterna har lett till bättre kvalitet på tjänsterna och har säkerställt tillhandahållandet av en samhällsomfattande tjänst som är tillgänglig för alla kunder. Samhällsomfattande tjänster av hög kvalitet till ett rimligt pris tillhandahålls nu i hela Europeiska unionen minst fem dagar i veckan, med endast begränsade undantag på grund av geografiska förhållanden.

Till följd av postdirektivets inverkan på lagstiftningen och på marknaden och till följd av det gradvisa marknadsöppnandet utvecklas konkurrensen i brevsektorn. Konkurrenternas marknadsandelar i segmentet för adresserad post ökade betydligt i flera medlemsstater från 2004 till 2007. Marknadsöppnande och införande av konkurrens är nyckelinstrument när det gäller att skapa arbetstillfällen och erbjuda konsumenterna bättre tjänster. En meningsfull konkurrens behöver emellertid fortfarande utvecklas och effektiva åtgärder måste vidtas mot befintliga (eller nya) hinder för tillträde.

Motiverade av det gradvisa marknadsöppnande som föreskrivs i postdirektivet och de utmaningar som konkurrens innebär fortsatte de etablerade postoperatörerna under rapporteringsperioden att modernisera sin verksamhet och göra stora omstruktureringsinsatser för att öka effektiviteten. Postoperatörerna går mot allt mer marknadsanpassade och kundorienterade posttjänster.

I genomsnitt fortsatte tjänsternas kvalitet – mätt i befordringstid – att ligga på en hög nivå under rapporteringsperioden och överstiger med råge postdirektivets resultatmål, dvs. att 85 % av de gränsöverskridande postförsändelserna inom EU ska nå adressaten inom tre dagar och 97 % inom fem dagar. År 2007 nådde 94 % av de gränsöverskridande postförsändelserna inom EU adressaten inom tre dagar, vilket är praktiskt taget oförändrat jämfört med 2006.

6. Slutsatser

Under rapporteringsperioden fortsatte det gradvisa marknadsöppnandet i postsektorn och Tyskland genomförde en fullständig liberalisering av sin postmarknad. Konkurrensen har fortsatt att utvecklas. Även om konkurrensen håller på att utvecklas, med allt vad den innebär av fördelar för företagen och konsumenterna, går det emellertid fortfarande långsammare än förväntat. Detta beror dels på att en stor del av postmarknaden fortfarande är reserverad för de etablerade postoperatörerna. Antagandet av det tredje postdirektivet måste ses som det avgörande steget i detta hänseende, eftersom det föreskriver om avskaffande av de sista lagstadgade monopolerna och innebär en unik möjlighet för postsektorn och för hela ekonomin. Konkurrens leder till högre kvalitet och mer kundorienterade posttjänster, vilket man redan har märkt i de medlemsstater som har öppnat sina marknader fullständigt.

Men förutom det monopoliserade området kvarstår fortfarande andra (rättsliga och strategiska) hinder för marknadsinträde. Om visionen om en inre marknad med hållbara och effektiva posttjänster ska bli verklighet, måste effektiva åtgärder vidtas för att undanröja dessa marknadshinder. Det här är ett gemensamt ansvar för kommissionen, medlemsstaterna och alla berörda parter. Det är nödvändigt att effektiv lagstiftning införs i alla medlemsstater och att den nationella postlagstiftningen inte hindrar konkurrensen och dess positiva effekter för kundernas behov.

I detta sammanhang bör det erinras om att kommissionen 2003 överlämnade ett förslag till rådet om avskaffande av mervärdesskattebefrielsen i postsektorn och om beskattning av samtliga leverantörer av posttjänster. Rådet har emellertid inte ännu kunnat enas om förslaget och det har inte behandlats sedan 2004. Antagandet av beslutet brådskar nu desto mer, eftersom det tredje postdirektivet innehåller ett slutdatum för fullständig liberalisering av de nationella postmarknaderna. Det kan vara av intresse att notera att en begäran om förhandsavgörande beträffande räckvidden av mervärdesskattebefrielsen för posttjänster är anhängig vid EG-domstolen (mål C-357/07).

Det har fastställts att nationella tillsynsmyndigheter spelar en viktig roll för förverkligandet av den inre marknaden och i en miljö med flera operatörer. De huvudsakliga utmaningarna för de nationella tillsynsmyndigheterna kommer bland annat att vara att åstadkomma samverkan på en marknad med flera operatörer, vidta åtgärder mot strategiska hinder för tillträde och säkerställa att avgifterna grundas mer på kostnaderna. För att de nationella tillsynsmyndigheterna framgångsrikt ska kunna fullgöra sina uppgifter bör deras sakkunskap och personal ökas i de flesta medlemsstaterna. Detta är också en faktor som betonas i direktiv 2008/6/EG.

Det är helt klart var fokuseringen för postsektorn bör ligga under de närmaste åren. Den kan inte uteslutande ligga på att införliva det tredje postdirektivet. Marknadsövervakning och en kritisk utvärdering av tillämpningen av det nuvarande postdirektivet är av avgörande vikt. Medlemsstaterna, särskilt de nationella tillsynsmyndigheterna, måste ägna all uppmärksamhet åt att införliva det tredje postdirektivet på ett effektivt sätt och samtidigt säkerställa en effektiv lagstiftning i enlighet med det nu tillämpliga postdirektivet. Det förestående skedet – då övergången från flera rättsliga system till ett enda ska genomföras – är av avgörande vikt.

I enlighet med de åtaganden och skyldigheter som fastställts av gemenskapslagstiftaren kommer kommissionen att aktivt delta i dessa processer och ge medlemsstaterna möjlighet att identifiera bästa lagstiftningspraxis, samtidigt som den fortsätter med en aktiv och öppen marknadsövervakning i syfte att säkerställa målen för reformen av postsektorn i EU.